

PERSBERICHT – Campagne tegen Wapenhandel

Amsterdam, 19 maart 2007

Pensioenfondsen beleggen ook in kernwapens, marteling en wapenbeurzen

Gisteren onthulde TV-programma Zembla beleggingen in de productie van clusterbommen en landmijnen. Deze vormen het topje van de ijsberg van de investeringen in wapens door Nederlandse pensioenfondsen, zo blijkt uit onderzoek van de Campagne tegen Wapenhandel.

Alle grote mondiale wapenproducenten hebben Nederlandse pensioenfondsen als aandeelhouder. Ze investeren daarmee in de productie van kernwapens, marteling van gevangenen, de organisatie van wapenbeurzen, de Israëlische verwoesting van Palestijnse huizen en corrupte wapendeals.

Campagne tegen Wapenhandel is al enige tijd bezig met een onderzoek naar investeringen van pensioenfondsen in wapenhandel.

ABP, het op een na grootste pensioenfonds ter wereld, is aandeelhouder van alle bedrijven in de top-10 van grootste wapenproducenten ter wereld.

Het Spoorwegpensioenfonds en het Pensioenfonds Openbaar Vervoer hebben aandelen in negen van deze bedrijven, het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Metaalelektro in acht en de pensioenfondsen van de ING en Akzo Nobel in zeven.

PGGM steekt hierbij relatief gunstig af, met aandelen in één bedrijf uit de top-10. Het gaat daarbij om EADS (een van de drie grootste Europese wapenproducenten, met de administratieve hoofdvestiging in Amsterdam). Dat bedrijf is betrokken bij de productie van kernwapens. Reden voor het Noorse overheidspensioenfonds om het bedrijf uit te blijven sluiten van beleggingen (ook al is de betrokkenheid bij clusterbommen door EADS inmiddels stopgezet).

De grootste Europese wapenproducent, het Britse BAE Systems, is de laatste maanden veelvuldig in opspraak gekomen wegens corruptie bij het afsluiten van wapendeals. Zo werd er ondermeer smeergeld betaald aan Tanzania en aan Saoedische ambtenaren. Het ABP, het Spoorwegpensioenfonds, het Pensioenfonds Openbaar Vervoer, het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Metaalelektro en pensioenfonds van Akzo Nobel zijn allen aandeelhouder van BAE Systems.

Personeel van de Amerikaanse private militaire bedrijven Caci International en Titan (tegenwoordig onderdeel van L-3 Communications), waren betrokken bij de marteling van Iraakse gevangenen in de beruchte Abu Graib gevangenis. Het ABP is aandeelhouder in beide bedrijven. Het Spoorwegpensioenfonds, het Pensioenfonds Openbaar Vervoer en het pensioenfonds van de ING zitten in L-3 Communications dat personeel levert aan de gevangenis in Guantánamo Bay.

Het Amerikaanse Caterpillar levert bulldozers aan het Israelische leger. Deze bulldozers worden gebruikt voor de verwoesting van Palestijnse huizen. De Generale Synode van de Church of England besloot dan ook om 1,5 miljoen euro aan aandelen in dit bedrijf af te stoten. Het ABP, het Spoorwegpensioenfonds en het Pensioenfonds Openbaar Vervoer behouden hun aandelen in Caterpillar.

De Brits-Nederlandse uitgever Reed Elsevier staat onder internationale druk vanwege het organiseren van wapenbeurzen. De Britse fondsbeheerder F&C Asset Management deed hierom recent de aandelen in dit bedrijf van de hand. De Nederlandse pensioenfondsen ABP, PGGM, het Spoorwegpensioenfonds en het Pensioenfonds Openbaar Vervoer handhaven hun aandelen wel.

Alle pensioenfondsen benadrukken, ook nu in reactie op de Zembra-uitzending, dat ze wel degelijk maatschappelijke verantwoordelijkheid voelen ten aanzien van hun investeringen. In de praktijk komt hier weinig van terecht. De ethiek sneuvelt vanwege rendementsoverwegingen. Zo startte het Rabobankpensioenfonds in 2004 een proef met duurzaam beleggen, die aan het einde van het jaar alweer werd beëindigd. "Belangrijke oorzaken hiervan zijn dat enkele uitgesloten sectoren, zoals de wapen- en tabaksindustrie, in diverse jaren beter presteerden en dat een sector als duurzame energie achterbleef", zo meldde het fonds in het jaarverslag.

Campagne tegen Wapenhandel steunt de aangekondigde politieke initiatieven voor meer openheid in de beleggingen van pensioenfondsen en het stopzetten van beleggingen in bedrijven die zich bezighouden met de productie van landmijnen en clusterbommen. Dat laatste zou uiteraard ook moeten gelden voor bedrijven die componenten voor kernwapens leveren. Daarnaast zou er alleen geïnvesteerd mogen worden in bedrijven die voldoen aan de richtlijnen uit de Gedragscode voor wapenexporten van de Europese Unie die Nederland hanteert bij controle op wapenexporten.

Voor meer informatie: Campagne tegen Wapenhandel, Mark Akkerman, 06 10328106, of 020 6164684.

Beleggingen van een aantal Nederlandse pensioenfondsen in de tien grootste wapenproducenten ter wereld*									
	Bedrijf	Land	ABP	PGGM	Spoorwegpf	Pf ING	PME	Pf OV	Pf Akzo
1	Boeing	VS	X	-	X	X	X	X	X
2	Lockheed Martin	VS	X	-	X	X	X	X	X
3	Northrop Grumman	VS	X	-	X	X	X	X	-
4	BAE Systems	GB	X	-	X	-	X	X	X
5	Raytheon	VS	X	-	X	X	X	X	X
6	General Dynamics	VS	X	-	X	X	X	X	X
7	EADS	Europa	X	X	X	X	X	X	X
8	Thales	Frankrijk	X	-	-	-	-	-	-
9	United Technologies Corp.	VS	X	-	X	-	X	X	X
10	L-3 Communications	VS	X	-	X	X	-	X	-

* op basis van de top 100 van grootste wapenproducerende bedrijven (2004) uit het SIPRI Jaarboek 2006